

Žádost č. 1:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci jaké obecné diagnózy musí žadatel mít, aby mohl být průkaz uznán (souhrn diagnóz).

Odpověď:

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením (dále jen „OZP“) má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (dále jen „DNZS“), které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při DNZS schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při DNZS schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při DNZS schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při DNZS schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ má osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvlášť těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při DNZS schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvlášť těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při DNZS není schopna samostatné orientace v exteriéru.

Při posuzování schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu OZP se podle § 34b) zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPDOZP“) hodnotí:

- a) zdravotní stav a funkční schopnosti fyzické osoby,
- b) zda jde o DNZS,
- c) zda jde o podstatné omezení schopnosti pohyblivosti nebo orientace a závažnost funkčního postižení.

Prováděcí právní předpis – příloha č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška k ZPDOZP“) stanoví, které zdravotní stavy lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace.

Při posuzování podstatného omezení schopnosti pohyblivosti a orientace u zdravotního stavu, který není uveden v prováděcím právním předpise, se hodnotí, kterému ze zdravotních stavů v něm uvedených funkční postižení odpovídá nebo je s ním funkčními důsledky srovnatelné.

Funkčními schopnostmi se rozumí tělesné, smyslové a duševní schopnosti, znalosti a dovednosti nezbytné pro schopnost pohyblivosti a orientace. Při posuzování se funkční schopnosti fyzické osoby porovnávají se schopnostmi stejně staré fyzické osoby bez znevýhodnění a hodnotí se s využitím běžně dostupných kompenzačních pomůcek. Při posuzování malých dětí, zejména předškolního věku, je třeba

odlišit fyziologickou nezralost dítěte v oblasti pohybových a orientačních schopností od patologické limitace způsobené konkrétním zdravotním postižením.

Při hodnocení závažnosti funkčního postižení pohyblivosti a orientace pro účely nároku na průkaz OZP se vychází z poruchy funkčních schopností s nejvýznamnějším dopadem na schopnost pohyblivosti nebo orientace. Z výše uvedeného vyplývá, že mohou nastat situace, kdy stejné zdravotní postižení (stejná dg.) způsobí různý stupeň poruchy pohybových či orientačních schopností.

Při vyhodnocování tělesných schopností je třeba se zaměřit na celkový somatický stav, funkční stav jednotlivých částí těla a končetin (z hlediska anatomických a funkčních změn), stav a funkci kardiovaskulárního a dýchacího systému, parenchymových orgánů, nosného a pohybového ústrojí se zaměřením na svalovou sílu končetin, vytrvalost svalové kontrakce, funkci motorického reflexu, hybnost a stabilitu kloubů, zejména pak velkých kloubů končetin, páteře a pánve, kontrolu složitých volných pohybů, změny polohy těla. Je třeba popsat způsob chůze, její rozsah a dosah z hlediska vzdálenosti a nároků na povrch a překážky, popř. kompenzační pomůcky nebo jiný náhradní způsob pohybu (lezení, invalidní vozík).

Vyhodnocení smyslových schopností zahrnuje zhodnocení stavu zraku a sluchu, tj. zrakové ostrosti do dálky a do blízka, rozsahu zrakového pole, kvality vidění, vnímání světla a barvy. V případě sluchu se hodnotí vnímání, tj. detekce zvuků, lokalizace a lateralizace zvuku (vnímání směru zvuku), rozlišení hovoru, tj. mluvené řeči, úroveň slyšení. Rozsah zrakových a sluchových funkcí je třeba dát do vztahu ke schopnosti orientace a prostorového vnímání.

Při mentálním a duševním postižení je třeba objektivizovat jeho závažnost a vyhodnotit schopnost orientace časem, místem a osobou, stav a kvalitu vědomí, úroveň intelektu a kognitivních funkcí, vnímání a myšlení, rozhodování, včetně schopnosti komunikace. V případě posuzování dětí s poruchami autistického spektra je nezbytným podkladem vyšetření psychiatrem/dětským psychiatrem, popřípadě vyšetření klinickým psychologem/dětským klinickým psychologem.

Pokud je zjištěno závažné zdravotní postižení charakteru DNZS, ať tělesné, smyslové, mentální nebo duševní, je třeba zhodnotit, do jaké míry toto postižení omezuje schopnost pohyblivosti a orientace, zda na úrovni středně těžkého, těžkého nebo zvláště těžkého funkčního postižení ve smyslu § 34 ZPDOZP. Z tohoto pohledu samotnou dg. nemoci, úrazu nebo vady nelze považovat za posudkově rozhodnou skutečnost pro účely přiznání průkazu OZP. Vždy je třeba objektivizovat dopad zdravotního postižení na schopnost pohyblivosti a orientace a příslušným funkčním vyšetřením ho prokázat. Z hlediska posudkového zhodnocení a výroku ve vztahu k nároku na průkaz OZP je zcela zásadní a rozhodující splnění příslušného stupně funkčního postižení pohyblivosti nebo orientace dle § 34 ZPDOZP.

Při objektivizaci zdravotního postižení a posouzení funkčního omezení u dětí, zejména v raném dětském věku od 1 do 3 let, je nutno velmi pečlivě hodnotit omezení pohybových, mentálních a orientačních schopností. Zjištěné skutečnosti je třeba porovnávat se schopnostmi stejně starého zdravého dítěte. Pokud u velmi malého dítěte nelze pro jeho biologickou nezralost a neschopnost spolupráce při vyšetření přesněji diferencovat rozsah a stupeň zdravotního postižení (např. tíži ventilační poruchy, stupeň oční vady nebo poruchy sluchu, stupeň poruchy intelektu), není možné v takovém případě učinit kladný výrok.

Při zjištění podstatného omezení schopnosti pohyblivosti nebo orientace podle § 34 ZPDOZP se vyhodnotí, zda a kterému zdravotnímu stavu podle přílohy č. 4 k vyhlášce k ZPDOZP zjištěné zdravotní postižení odpovídá, a stanoví, ve kterém odstavci a písmenu je příslušný zdravotní stav uveden. Pokud zdravotní stav ve výše uvedené příloze není uveden, pak se ve výroku uvede zdravotní stav, který je s ním svými funkčními důsledky nejvíce srovnatelný.

Žádost č. 2:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu

k informacím, ve věci jak postupovat v případě vážného podezření, že osoba na daný průkaz nemá nárok, přesto zřejmě korupčním způsobem tento průkaz si obstarala.

Odpověď:

Dle § 158 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

Žádost č. 3:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci jaký navrhuje postup při přezkoumání zdravotního stavu nezávislým revizním lékařem.

Odpověď:

Řízení o přiznání průkazu OZP se zahajuje na základě písemné žádosti podané na příslušné krajské pobočce Úřadu práce ČR, (dále jen „KrP ÚP ČR“), která ve věci rozhoduje. Řízení o změně nároku na průkaz OZP se zahajuje též z moci úřední. Podnět k zahájení správního řízení z moci úřední může dle § 35 ZPDOZP podat také okresní správa sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“), pokud na základě výsledku posouzení zdravotního stavu zjistí posudkově významné skutečnosti, které jsou rozhodné pro nárok na průkaz OZP.

Zdravotní stav fyzických osob pro účely přiznání průkazu OZP posuzují lékaři lékařské posudkové služby OSSZ. Kompetence OSSZ je stanovena v § 8 odst. 1 písm. e) zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPSP“). Pro účely odvolacího řízení správního zdravotní stav fyzických osob posuzují posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).

Proti rozhodnutí KrP ÚP ČR lze podat písemné odvolání ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení.

Žádost č. 4:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci na jak dlouho se průkaz ZTP vydává.

Odpověď:

Doba platnosti posudku pro účely přiznání průkazu OZP se určí v závislosti na předpokládané změně zdravotního stavu. Pokud se jedná o zdravotní postižení, jehož funkční dopad na schopnosti pohyblivosti a orientace se může měnit, stanoví se platnost posudku s ohledem na předpokládanou dynamiku postižení, zvláštnosti konkrétního případu a účel posudku. Doba platnosti posudku je nezbytné v posudkovém zhodnocení odůvodnit, a to zejména v případech, kdy je stanovena na krátkou dobu (např. na 1 rok). U trvalých stavů (trvalé ochrnutí, amputační ztráty končetin, nevidomost, hluchota) se platnost posudku stanoví trvale. U osob do 18 let věku se doba platnosti posudku obvykle stanovuje k době předpokládaného nástupu povinné školní docházky (v 6 až 7 letech) a pak ve stěžejních věkových milnících (10 let, 15 let a 18 let). Pokud se jedná o stav neměnný, stanoví se platnost posudku trvale. Výjimkou jsou stavy úplné nebo praktické hluchoty, kdy se stanoví platnost posudku do 18 let věku (podle přílohy č. 4 k ZPDOZP, změna nároku na průkaz OZP).

Žádost č. 5:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci jak často se zdravotní stav pacienta kontroluje, ověřuje jestli je aktuální.

Odpověď:

Řízení o změně nároku na průkaz OZP se zahajuje též z moci úřední. Podnět k zahájení správního řízení z moci úřední může dle § 35 ZPDOZP podat také OSSZ, pokud na základě výsledku posouzení

zdravotního stavu zjistí posudkově významné skutečnosti, které jsou rozhodné pro nárok na průkaz OZP. Dále je odpověď totožná jako k žádosti č. 4.

Žádost č. 6:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci jaké hrozí sankce v případě zjištění zneužití průkazu.

Odpověď:

Dle § 36a odst. 1 ZPDOZP fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně zničí, poškodí, pozmění nebo zneužije průkaz osoby se zdravotním postižením.

Dle § 36a odst. 3 ZPDOZP za přestupek podle odstavce 1 nebo 2 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

Žádost č. 7:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 27. 2. 2022, dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci seznamu posudkových lékařů v Brně.

Odpověď:

Seznam lékařů odboru LPS MSSZ Brno: MUDr. Bílek, MUDr. Suchomelová, MUDr. Machajdíkova, MUDr. Králová, MUDr. Ingrová, MUDr. Kvasnička, MUDr. Chladilová, MUDr. Vodvářková, MUDr. Čerešňák, MUDr. Měcháček, MUDr. Kopačková, MUDr. Gogelová.